

Boo Miljö- och Naturvänner

Naturskyddsföreningen
Nacka

Saltsjö-Boo den 31 maj 2016

Nacka kommun
Registrator NTN 2016/178- 265
131 81 Nacka

Samrådsyttrande över Förslag till bildande av kulturreseptatet Baggensstaket

---

Boo Miljö- och Naturvänner har tagit del av de nya förslagshandlingarna för bildandet av kulturreseptatet Baggensstaket. Föreningen svarade på det första samrådet 28 juni 2010 och har även svarat på samrådsversionen och utställningsversionerna för *Detaljplan för Sydöstra Lännersta 2 (Område W)*, till vilken kulturreseptatet gränsar. För tidigare utförliga remissvar se www.boonatur.se/remisser

Kulturreseptatet Baggensstaket blir tillsammans med Skogsö naturreservat en del i ett mycket värdefullt natur- och kulturstråk som sträcker sig från Boo Gård till Tempelmanska villan och vidare mot Lännersta Gård på inloppets norra sida och från Boo kyrkogård till Skogsö kyrkogård och Skutudden på södra sidan.

Vi ser med glädje att kulturreseptatet Baggensstaket kommer till stånd.

Ändrad gränsdragning - krympt reservat

Sedan samrådet 2010 har dock reservatets yta minskats framför allt genom borttagning av två viktiga delar.

- En avstyckad tomt för parhus vid Sieverts väg, vilket vi påtalat i remissvar på detaljplanen för Sydöstra Lännersta 2 (Område W). Vi anser det oerhört viktigt att hela Ryssberget med den fornminnesförklarade skansen på höjden bevaras intakt. Ryssberget utgör en helhet i landskapet och ska inte exploateras.
- Gammeluddens sjukhem har givits större markutrymme för sin tillbyggnad sedan samrådsversionen 2010 och en betydande del av parken öster om Gammeludden utgår ur reservatet jämfört med samrådsversionen 2010. I tjänsteskrivelsen för samrådet 2016 sägs felaktigt att "*Aktuell mark har låga naturvärden och gränsjusteringen bedöms därför inte påverka reservatets syften.*" Stora och mycket karaktärsfulla träd växer på tomten och som naturvärdesinventeringen påtalar ingår inte heller det kärr, som gräsmattan övergår i. Vi anser att träden, gräsyrtorna och kärret bör ingå i reservatet.

Kulturreseptatet konstra naturreservat

Kommunen har valt att föreslå skyddsformen kulturreseptatet utifrån områdets fornlämningar. Men området rymmer också stora naturvärden. I stort sett hela reservatsområdet är klassat med höga naturvärden respektive naturvärden, sammanfattat i naturvärdesinventeringen som:

- *En förvildad park med stor trädslagsblandning med högre grova ädellövträd*
- *En strand med ihåliga klibbalar, ett kärr och strömmande vatten vintertid öppet*
- *Två höjdparter med smärre branter och sluttningar klädda med gammal tallskog*

I skyddsformen kulturresevat ligger självklart inte någon motsättning för att värna också områdets stora naturvärden, men av kommunens förslag för området framkommer att flera tydliga konflikter finns mellan dessa olika intressen.

Reservatsområdet var för 250 år sedan ett öppet landskap, sannolikt med god sikt mellan skansarna och vattnet. Områdets bergknallar, höjderna och sluttningarna är idag helt skogbevuxna, mestadels med tallar med höga naturvärden. Vid naturvärdesinventeringen har tall åldersbestämts genom borring till 200-250 år.

I det flacka partiet vid Stäket bibehölls det öppna landskapet genom århundradena. Det var tidigt bebyggt och där anlades och underhölls artrika trädgårdar eller parker i anslutning till byggnaderna, vilket framgår av beskrivningar så sent som från slutet av 1800-talet och av den plan från 1926, som finns med i remissförslaget. Den senast byggda villan Gammeludden är från 1910. Övergångsområden med fuktigare mark och med mera lövskog har uppstått mellan den odlade marken och tallskogspartierna.

I kommunens remissförslag framhålls en strävan att bevara områdets naturvärden. Samtidigt sägs i skötselplanen för reservatet att man av "pedagogiska" skäl genom trädgallringar vill frilägga skansarna på höjderna och skapa siktlinjer mellan dem och vattnet. Vi kritiserade detta i samrådsversionen 2010. Skötselplanen i samrådsversionen 2016 har modifierats något, men fortfarande talas om ett "*pedagogiskt historielandskap*".

Vi vill därför upprepat motsätta oss förslaget med en uthuggning av siktlinjer och skansområden. Vi föreslår att kommunen följer den bedömning som gjorts i naturvärdesinventeringen vad gäller skötseln på höjderna och dess sluttningar, dvs att de lämnas utan åtgärd eller med mycket begränsade åtgärder.

Invasiva arter

I parkområdet har de invasiva arterna kirskaal och parksallat brett ut sig och helt tagit över på de stora oklippta parkytorna. De har trängt undan vilda arter som gullviva, vitsippa, kungsängsilja m fl och av odlade örter återfinns endast spår idag.

Det är av stor vikt att dessa invasiva arters utbredning begränsas. Problemet återfinns i flera andra natur- och parkområden i kommunen.

Fel och brister i handlingarna

Några fel och brister i förslagets redovisning bör rättas till.

Samtliga kartor i förslagshandlingarna sid 23, 25, 27, 37 och 39 har felaktigt angiven skala.

Den valda ljusgröna färgen för vass på kartan sid 37 sammanfaller med övriga gröna nyanser.

Naturvärdeskartan sid 21 är mycket svårläst. Skillnaden mellan de olika naturvärdesklasserna är otydlig och markeringen för värdeträd är inte läsbar.

Sammanfattningsvis anser vi

- att hela Ryssberget ska ingå oexploaterat i kulturresevatet
- att Gammeluddens parkytor med större träd, kärr och gräsytor bör ingå i kulturresevatet
- att kommunen bör följa den bedömning som gjorts i naturvärdesinventeringen vad gäller skötseln på höjderna och dess sluttningar.

Kerstin Lundén
ordförande Boo Miljö- och Naturvänner

Ronny Fors
ordförande Naturskyddsföreningen i Nacka